

De sociale sikringsgrene er:

- a) ydelser i anledning af sygdom og moderskab;
- b) ydelser ved invaliditet, herunder ydelser, der tager sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen;
- c) ydelser ved alderdom;
- d) ydelser til efterladte;
- e) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervs sygdomme;
- f) ydelser ved dødsfald;
- g) ydelser ved arbejdsløshed;
- h) familieydelser.

Herudover hører særlige ikkebidragspligtige ydelser, der gives i stedet for eller som tillæg til ydelser nævnt ovenfor, eller som har til formål at sikre en særlig beskyttelse af handicappede, med under forordningens begreb »social sikring«.

Arbejdstagere, som er statsborgere i en medlemsstat, og deres familiemedlemmer er desuden (efter forordning nr. 1612/68 artikel 7) sikret ligebehandling med hensyn til en større gruppe af sociale ydelser end dem, der hører under den sociale sikring. Denne ret til ligebehandling omfatter alle ydelser efter den danske bistandslov, uddannelsesstøtte og enhver foranstaltning, der kan bidrage til, at en arbejdstager integreres i modtagerlandets miljø.

Ikkeerhvervsaktive EU-statsborgere, der (uden at være familiemedlemmer til en erhvervsaktiv EU-statsborger) tager bopæl i Danmark, opnår ret til sociale ydelser efter dansk lovgivning, som den gælder for udlændinge. De har ikke krav på ligebehandling med danske statsborgere. Tværtimod indeholder de tre rådsdirektiver om opholdsret for henholdsvis studerende, pensionister og andre, der blev vedtaget i 1990, (R.dir. 90/366, 90/365 og 90/364) en klausul om, at det er en betingelse for at få opholdsret, at de pågældende råder over tilstrækkelige midler, så at de ikke vil ligge værtslandets sociale system til byrde.

Ad b) Nordiske statsborgere

Nordiske statsborgere er efter de to nordiske konventioner, om social sikring (15/6 1992) og om social bistand og sociale tjenester (14/6 1994), sikret ligebehandling – uanset erhvervsstatus – både med hensyn til social sikring og social bistand m.v.

Ad c) Andre statsborgere

Flygtningekonventionen

Efter bestemmelsen i artikel 23 i Flygtningekonventionen er de kontraherende stater forpligtede til at indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, samme behandling med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse som deres egne statsborgere. Bestemmelsen omfatter flygtninge, der er omfattet af Flygtningekonventionens flygtningebegreb.

Danmark er ikke efter flygtningekonventionen forpligtet til forsørgelsesmæssigt at sidestille personer, der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, (de facto flygtninge) og falder uden for flygtningekonventionens flygtningebegreb, med danske statsborgere.

Europarådet

Efter Den Europæiske Socialpagt af 18. oktober 1961, artikel 12, forpligter de kontraherende parter sig bl.a. til at tage skridt til gennem egne tosidede og flersidede overenskomster eller på anden måde eller under iagttagelse af de i sådanne overenskomster fastsatte betingelser at sikre andre kontraherende parters statsborgere ligestilling med deres egne statsborgere, for så vidt angår ret til social tryghed.

Endvidere er staterne efter artikel 13 forpligtet til at sikre andre kontraherende staters borgere en vis minimumsstandard med hensyn til retten til social og sundhedsmæssig bistand.

Bilaterale konventioner om social sikring

Danmark har indgået bilaterale konventioner om social sikring med en række lande. Konventionerne sikrer disse landes statsborgere en bedre ret til sociale sikringsydelser, når de bor i Danmark, end de ville få efter dansk lovgivning alene. Der kan ikke over for disse landes borgere gøres forskel med hensyn til ydelsens størrelse. Danmark har indgået sådanne konventioner med Tyrkiet, Jugoslavien, Pakistan, Schweiz, Canada og Quebec, Østrig, Marokko, Chile og Israel.

Verdenserklæringen om menneskerettigheder (1948)

Verdenserklæringen, som er vedtaget på FN's generalforsamling, er ikke juridisk bindende, men den indeholder en række grundlæggende retlige principper, som er almindeligt accepteret.

Det fremgår af Verdenserklæringens artikel 22, at enhver har ret til social tryghed og har